

ПРОЛОГ

В НАСТОЯЩЕТО

Каква ирония на съдбата – мисля си аз, – цялата тази история започна с едно убийство, а по всичко личи, че може да завърши с второ.

Извикан съм на престижен адрес: Обърн Авеню 501, Атланта, щата Джорджия. Къщата е двуетажна, в стил кралица Ана: веранда с филигранни орнаменти под стрехите, кръгли като люкове на кораб прозорци и стръмен покрив с триъгълни фронтони. Част от квартал с прочуто име. Славният „Обърн“. Някога обитаван от работещи семейства от градската средна класа, преди шейсет години кварталът бе станал епицентър на едно движение, което в крайна сметка промени цялата страна. Семейство афроамериканци, живели по онова време в същата къща, не искали децата им да се раждат в сегрегирана болница, затова всички се появили на бял свят тук. Първото – момиче, Кристин – дошло рано, преди още да са му намерили креватче, затова прекарало първите няколко нощи от живота си в чекмеджето на скрина. Най-малкият син – Алфред Даниъл – открил света в един горещ юлски ден. Средното дете – също

момченце – по иронична случайност било родено в средната стая на горния етаж; това се случило на 15 януари 1929 г. Кръстили го Майкъл, на баща му. Но след едно пътуване до Берлин пет години по-късно бащата променил и своето име, и това на сина си на Мартин Лутър Кинг, съответно Старши и Младши.

Сега стоя и чакам долу във вестибюла. Поканата ме бе намерила преди седмица; беше изпратена с обикновена поща до книжарницата ми в Копенхаген, в плик, надписан на ръка до мен – Котън Малоун – и съдържащ бележка, която гласеше просто:

Изминаха петдесет години.

Донеси ги.

И още:

*3 април. Домът на Кинг,
МЛК Сентър, 23:00 ч.*

Без подпис.

Но аз знам кой е подателят.

В притъмнелите стаи на приземния етаж свети по някоя и друга нощна лампа. Преди години, когато живеех в Атланта и работех за отряд „Магелан“, бяхме дошли тук една събота следобед с Пам и Гари. Все още бяхме истинско семейство. Бяхме разгледали къщата, после обиколихме целия Кинг Сентър, като се опитвахме да внушим на Гари колко важно нещо е расовото равенство. И двамата с Пам се гордеехме, че нямаме грам расови предразсъдъци, и искахме синът ни да расте като нас.

Хвърлям поглед към салона на приземния етаж, онзи с прочутото пиано и грамофона с фуния; въпросния ден екскурзоводът ни бе казал, че Кинг бил вземал уроци по музика на същия инструмент. Доколкото си спомням, това не бил един от най-скъпите спомени от детството му.

Тогава бяхме научили и още някои неща за Мартин Лутър Кинг.

Завършил гимназия някъде наблизно, а висшето си образование – в колежа „Морхаус“, на другия край на града. През 1954 г. станал пастор в баптистката църква на Декстър Авеню в Монтгомъри, Алабама. Но през 1955-а, когато Роза Паркс не била пусната да седне в предната част на автобуса, той оглавил продължилия 381 дни бойкот на автобусната компания в Монтгомъри. През 1957 г. бил избран за президент на Конференцията на християнските лидери от Юга. Три години по-късно се върнал в Атланта, където споделил с баща си пасторския амвон на Баптистката църква на Божия дар, която се издига малко по-нататък на същата улица.

От този амвон той се превръща в сърцето и душата на едно велико движение.

Толкова много паметни речи. Два огромни законодателни успеха с приемането на Закона за гражданските права и Закона за правото на глас. Нобелова награда за мир. Трийсет ареста за каузата. И всичко това води към Мемфис, 4 април 1968 г., когато куршум на убиец слага край на живота му.

На трийсет и девет години.

Не откъсвам поглед от мъжа, застанал в сенките в края на коридора на приземния етаж. Определено е остарял, но лицето му сякаш е станало още по-мъжествено с годините. Косата му е посивяла, отслабнал е, но е запазил осанката си на деликатна интелектуалност заедно с прегърбената походка и лекото провлачване на краката, докато пристъпва към мен.

– Утре ще е голям ден тук – казва той с тихия плътен глас, който си спомням. – Петдесет години от смъртта му. Близо двайсет не сме разговаряли с теб. Все още усещам болката всеки ден.

Думите му звучат загадъчно, но друго не съм и очаквал.

– Просто от любопитство ще те попитам: как успя да влезеш? Това е национален исторически обект.

– С връзки.

Не се и съмнявам. Така беше и преди години, когато започна всичко.

– Носиш ли ги? – пита той.

Посягам към задния си джоб и му показвам онова, което иска от мен.

– Ето тук.

– Пазил си ги през всичките тези години заедно с тайната. Сериозно постижение.

– Кариерата ми е изградена върху пазене на тайни.

– Наблюдавах те отдалече. Ти работи за Министерството на правосъдието... колко? Десет години?

– Дванайсет.

– Като агент на отряд „Магелан“. А сега живееш в Дания и си собственик на антикварна книжарница. Каква промяна само!

В колана си той има пистолет. Посочвам го с пръст.

– Нужно ли е това?

– И двамата знаехме, че в даден момент ще се стигне дотук.

Може и така да е.

– Ти си напреднал в живота – казва той. – Всичко, което се случи оттогава, те е тласнало към все по-велики дела. За мен това се оказа невъзможно. Истинско чудо е, че съм още жив.

Което е вярно. Животът ми се промени по начини, които никога преди не съм могъл да си представя. Но случилото се междуременно беше и ценен урок за мен.

– Тази вечер дойдох заради теб – казвам му аз.

– Постави всичко на масичката, ако обичаш.

Няма смисъл да споря. Изпълнявам каквото ми е казал.

– Семейство Кинг са живели дълги години в тази къща – отбелязва той. – Отгледали са три деца, едното от които стана голям човек и промени света.

– И двамата знаем, че за да се стигне дотам, заслугата не е само негова. Ти изигра голяма роля.

Само шепа хора знаят какво всъщност се случи и по-вечето от тях не са между живите.

– Сещаш ли се изобщо за тези няколко дни? – пита ме той.

Времето, прекарано в отряд „Магелан“, ми позволи да се докосна до невероятни неща. Тамплиери, един безскрупулен диктатор, тайните на Карл Велики, изчезналата библиотека на Александрия, съвременни пирати. Но нищо не може да се сравни с онова, което преживях при първата си мисия.

Още преди да има отряд „Магелан“.

– Непрекъснато – отговарям аз.

– Трябва ли истината да се каже?

Справедлив въпрос. Изминали са петдесет години и светът се е променил. Но аз отново соча с пръст и съм длъжен да попитам:

– Пистолетът за мен ли е предназначен или за теб?

Той не отговаря веднага.

Отдавна съм разбрал, че действията на един човек са почти винаги по-малко подредени, отколкото неговото съзнание. Затова решавам да бъда предпазлив.

– Искам да поговорим за това – промърморва накрая той.

– И нямаш кой знае какъв избор на слушатели?

Той кимва.

– Това ме изяжда отвътре. Искам да ми разкажеш всичко, което се случи. Навремето така и не проведохме този разговор.

Аз чувам и премълчаното.

– Преди да се случи какво?

– Преди да реша за кого от двамата ни е пистолетът.